

РЕШЕНИЕ

№ 186

гр. София, 28.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 4-ТИ НАКАЗАТЕЛЕН, в публично заседание на седми юни през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Вера Цветкова

Членове: Маргаритка Шербанова
Петър Гунчев

при участието на секретаря Теодора Т. Ставрева
в присъствието на прокурора Анг. Ат. П.
като разгледа докладваното от Петър Гунчев Въззивно наказателно дело от
общ характер № 20221000600188 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 327 и сл. НПК.

С присъда от 18.09.2020г. по НОХД № 703/20г., СГС, НО, 8 с-в е признал подсъдимата М. М. Д. за виновна в извършването на престъпление по чл. 118, вр. Чл. 115, вр. Чл. 18, ал. 1 от НК, затова че На 31.08.2018 г. около 23.30 ч. в гр. София, кв. „****“, ул. „****“ № 8, е направила опит умишлено да умъртви В. М. В., като му нанесла удар със сгъваем нож в областта на гърдите, вследствие на което му причинила прободно-прорезно нараняване, проникващо в дясната част на гръдния кош, довело до навлизане на кръв и въздух в дясната плеврална кухина, като деянието е останало недовършено, поради независещи от дееца причини и не са настъпили предвидените в закона и искани от дееца общественноопасни последици, поради оказана своевременно медицинска помощ на В., като деянието е извършено в състояние на силно раздразнение, което е предизвикано от пострадалия с насилие и й е наложил наказание ЛИШАВАНЕ ОТ СВОБОДА за срок от ЕДНА ГОДИНА при първоначален ОБЩ режим на изтърпяване. Приспаднато е времето, през което подсъдимата е била задържана. На основание чл. чл. 68, ал. 1 от НК Е ПРИВЕДЕНО В ИЗПЪЛНЕНИЕ наказанието ЛИШАВАНЕ ОТ СВОБОДА за срок от ТРИ МЕСЕЦА, наложено на Д. по НОХД № 1005/18г. на РС – гр. Плевен, като е определен първоначален ОБЩ режим на изтърпяване. Направените по делото разноси са възложени в тежест на подсъдимата. С присъдата съдът е приел, че деянието е съставомерно по привилегирвания състав по чл. 118 от НК, като не покрива признаците на състава на престъплението по чл. 115, вр. Чл. 18, ал. 1 от НК за каквото престъпление е внесен в съда обвинителния акт срещу подсъдимата Д..

Срещу така постановената присъда е постъпила жалба от подсъдимата М.Д.,

чрез защитника ѝ адв. В.. В жалбата са развити подробни съображения за неправилност и незаконосъобразност на постановения съдебен акт. Излагат се доводи, че деянието следва да се квалифицира по чл. 119, вр. Чл. 12, ал. 4 от НК, поради което след като бъде призната за виновна в извършването на такова деяние, не следва да ѝ се налага наказание. Алтернативно моли за преквалифициране на деянието по чл. 119 от НК, като при условията на чл. 55 от НК на подсъдимата да бъде наложено наказание ПРОБАЦИЯ. Твърди още, че дори и да се приеме, че първоинстанционният съд правилно е квалифицирал деянието, наказанието спрямо Д. следва да бъде индивидуализирано при условията на чл. 55, ал. 1, т. 1 от НК. В защита на твърденията си защитникът сочи, че инкриминираният удар с нож е бил нанесен от подсъдимата на пострадалия по време на текущо нападение от негова страна, поради което е налице хипотезата на неизбежната отбрана. Поради това следва да се приеме, че е налице превишаване на интензивността на тази отбрана, но като се вземе предвид особеното ѝ психическо състояние, същата не следва да бъде наказвана, при условията на чл. 12, ал. 4 от НК. Излага и подробни съображения относно наличието на множество смекчаващи отговорността обстоятелства, обуславящи наличието на хипотезата на чл. 55 от НК. Поради това моли за изменение на първоинстанционната присъда в посочения по-горе смисъл.

В съдебно заседание пред въззивния съд представителят на САП моли първоинстанционната присъда да бъде потвърдена като правилна и законосъобразна. Според прокурора, подадената жалба се явява неоснователна и следва да бъде оставена без уважение, като твърди, че производството пред първоинстанционния съд е проведено по реда на чл. 371, т. 2 от НПК с пълно признаване на осъществилата се фактическа обстановка. Излага доводи, че деянието правилно е квалифицирано от страна на първоинстанционния съд, с оглед поведението на участниците в инцидента. Също така, прокурорът счита, че наличните по делото смекчаващи отговорността обстоятелства са отчетени правилно при индивидуализацията на наказанието. Поради това моли за решение, с което атакуваната присъда бъде потвърдена.

Адв. Й., защитник на подсъдимата Д., поддържа подадената жалба, като доразвива доводите, релевирани в нея. Излага съображения, че се установява по безспорен начин единствено факта на нараняването, но не и поведението на участниците в инцидента. Поддържа, че правилната квалификация на деянието е тази по чл. 119 от НК, поради което и ако се приеме, че подсъдимата е автор на нараняването, може да бъде определено спрямо нея наказание ПРОБАЦИЯ, независимо от предходното осъждане. Акцентира също така, че процедурата, по която е проведено съдебното следствие пред първоинстанционния съд, не освобождава съда от задължението му да извърши пълно обследване на всички факти, които са от значение за правилното решаване на делото. Поради това защитникът моли съда да приеме, че не са налице достатъчно данни, свързващи подсъдимата с деянието, респективно, не може да бъде мотивиран и доказателствено обоснован един осъдителен съдебен акт. Алтернативно моли за преквалификация на деянието като такова по чл. 119 от НК.

Подсъдимата М.Д. се явява лично в съдебно заседание и поддържа изложеното от своя защитник. Твърди, че продължава да живее заедно с пострадалия и да си гледат децата. В дадената последна дума поддържа казаното и моли за съдебен акт, който ще ѝ позволи да се грижи за децата си.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните и след като извърши цялостна служебна проверка на обжалвания съдебен акт съобразно изискванията на чл. 314 от НПК, намери за установено следното:

За да постанови присъдата си, първоинстанционният съд е провел съдебно следствие по реда на чл. 371, т. 2 от НПК, като подсъдимият, със съгласието на защитниците си, е признал изцяло фактите, описани в обвинителния акт. Настоящият въззивен състав намира, че са налице допуснати при първоинстанционното разглеждане на делото съществени и отстраними нарушения на процесуалните правила, което налага отмяната на постановената присъда и връщане на делото за ново разглеждане от друг състав на първоинстанционния съд.

Разглеждайки делото, първоинстанционният съд е постановил определение по реда на чл. 372, ал. 4 от НПК, с което е приел, че направеното от страна на подсъдимата и защитата ѝ признание на описаната в обвинителния акт фактическа обстановка се подкрепя от събраните по делото доказателства. Съгласно както изложеното в т. 8 от ТР №1/2009г., т.д. № 1/2008г. на ВКС, делото се решава в рамките на фактическата обстановка, описана в обвинителния акт. Допустимата за лицето, срещу което се води наказателната производство защита също е в тези рамки. В този смисъл е и константната съдебна практика, като в Решение № 59/07.01.2021г., н.д.№ 39/20г. на ВКС, II НО, докладчик съдия Г. З., се сочи изрично, че е недопустимо събирането на доказателства, не само несъвместими с фактическата обстановка, описана в обвинителния акт, но и надхвърлящи я.

В нарушение на процесуалните правила, регламентиращи процедурата по чл. 371, т. 2 от НПК, първоинстанционният съд, след като е постановил определението си по чл. 372, ал. 4 от НПК и след приключване на съдебното следствие, в рамките на пренията и въз основа на доводите от защитата, е възобновил съдебното следствие, като е допуснал събирането на доказателства. Тези доказателства не касаят индивидуализацията на наказанието, а са пряко свързани с осъществилата се фактическа обстановка, доколкото касаят поведението на страните, участници в разглеждания инцидент, непосредствено преди нанасяне на инкриминирания удар от

страна на подсъдимата. Нещо повече, същите влизат и в известно противоречие с описаните факти, доколкото в обвинителния акт има описано блъскане между подсъдимата и пострадалия, а не нанасяне на шамари, както и че изрично се твърди, въз основа заключението на вещото лице, че подсъдимата не е била в състояние на афект. Поради това този съд счита, че събирането на доказателства в тази насока е изобщо недопустимо в тази процедура, като не може да се приеме, че става въпрос не за противоречие, а за допълване на фактическата обстановка. В тази насока и в принципен план следва да се посочи, че дори и хипотетично да се приеме за допустимо от процесуална гледна точка събиране на доказателства, които касаят такива съществени елементи от фактическата обстановка, то това би било възможно в случаите, когато на разглеждане се поставят на практика твърдяни новооткрити обстоятелства, наличието на които не е било разглеждано на фазата на досъдебното производство поради липсата на обективни данни. Хипотезата в разглежданата ситуация не е такава. Първоинстанционният съд е приобщил на основание чл. 281, ал. 5 от НПК, без да е взел и съгласието на прокурора, показанията на свидетелите Р. и В., дадени на фазата на досъдебното производство, от чиито показания на практика се извежда авторството и вината на подсъдимата. Поради това очевидно е че става въпрос за свидетелски показания, съдържащи твърдения, които са били известни на прокурора при съставяне на обвинителния акт, но очевидно същият не ги е възприел, доколкото не е описал в обстоятелствената част на същия, че подсъдимата е била в състояние на физиологичен афект. Приобщавайки ги по този процесуален ред и извеждайки от тях изводи за различна фактическа обстановка, водеща до различна правна квалификация на деянието, първоинстанционният съд е действал в нарушение на правилата, регламентиращи тази диференцирана процедура и срещу духа на същата, предполагащ изчистване, включително и с участието на защитата, на спорните въпроси на фазата на досъдебното производство, като след внасяне на обвинителния акт, в евентуалната процедура по чл. 371, т. 2 от НПК, описаната в обвинителния акт фактическа обстановка е стабилизирана и не може да бъде нито атакувана, нито допълвана по начин, че да доведе до нова правна квалификация. Констатирайки, че в пледоарията на защитата се съдържат такива твърдения, съдът е следвало или да ги игнорира при условията на т. 8.3 от посоченото Тълкувателно решение, или, в случай че прецени, че твърдяната от страна на защитата ниска правна и житейска култура, поради малограмотността ѝ, са довели до изявление, при което същата не е могла да предвиди и реално да осъзнае последиците му, да върне производството на предходен процесуален етап и отново да ѝ разясни естеството на диференцираната процедура и възможностите за процедиране в нейните рамки. Събирането на посочените доказателства по реда на чл. 281 от НПК, в рамките на диференцираната процедура, по която е протекло делото и на практика при неизяснена позиция на подсъдимата, дали признава изцяло фактическата обстановка, описана в обвинителния акт, се явява

съществено нарушение на процесуалните правила и самостоятелно обуславя отмяна на постановената присъда и връщане на делото за ново разглеждане от друг състав на първоинстанционния съд от фазата на разпоредителното заседание.

С оглед пълнотата на изложението и независимо от констатираното по-горе съществено нарушение на процесуалните правила, съдът се чувства длъжен да посочи, че не възприема становището на първоинстанционния съд относно наличието на предпоставките на привилегирования състав по 118 от НК. Изрично в заключението си вещите лица по изготвената КСППЕ по отношение на подсъдимата твърдят, че няма данни за наличието на афектно състояние. Съдът разбира се в правото си и има суверенната преценка дали да кредитира заключението на този експертиза, но при така изразеното становище е неясно въз основа на какви доказателства и при дължимото пряко доказване, без назначаване евентуално на нова експертиза, е прието наличието именно на тази хипотеза. Становището, че за установяване на афектно състояние не е задължително експертно мнение и е достатъчна единствено съпоставката на останалите събрани доказателства, не държи сметка на естеството на това състояние, като го приравнява на обичайното и изводимо по логически път състояние на раздразнение и ядосване от нечия постъпка. Наличието обаче на физиологичен афект по смисъла на чл. 118 от НК, предполага стесняване на съзнанието и понижена способност за самоконтрол, надхвърлящи обичайното силно раздразнение, има специфични външни и вътрешни проявления, изводими както от показанията на свидетелите, така и от твърденията на лицето, извършило деянието, поради което за констатирането му са необходими специални знания, обективирани в изготвено от вещо лице - специалист заключение. Доколкото обаче съдът констатира наличието на описаното по-горе съществено нарушение на процесуалните правила, обуславящо отмяната на присъдата и връщането на делото на първоинстанционния съд, което означава, че няма да се произнася по същество и по материално правни въпроси, обръщането на внимание на този доказателствен подход, довел до доказателствено необосновани крайни изводи, се извършва с оглед правната прецизност и изчерпателността на изложението. Атакуваната присъда следва да бъде отменена, а делото – върнато на Софийски Градски Съд за разглеждането му от друг състав.

Така мотивиран и на основание чл. 334, т. 1 от НПК, вр. с чл. 335, ал. 2 от НПК, вр. с чл. 348, ал. 3 от НПК, Софийски апелативен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ присъда от 18.09.2020г. по НОХД № 703/20г., СГС, НО, 8 с-в.

ВРЪЩА делото на първата инстанция за разглеждането му от друг състав на Софийски Градски Съд

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____